

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**

Társszerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árkért vesz fel a kiadóhivatal.

A szellemi tevékenység szabadsága.

„A szellemi tevékenység szabadsága, más szóval: *gondolatszabadság* az egyéni gondolatnak szóval vagy írásban, vagy sajtó útján való közlésére vonatkozó azon jog, melynél fogva a gondolat röghöz kötöttségétől felszabadult a sajtó, az egyéni szellem általános hatásának leghatalmasabb eszköze, a szabadság legerősebb emeltyüje.“

Sajtó alatt közönségesen a hirlap irodalmat szoktuk érteni. A gondolat szabadságának egyik legfőbb, legfontosabb organuma a hirlap levén, melyben az egyéni gondolat, az egyének bizonyos dolog feletti nézete, cselekedetek feletti bírálata jut kifejezésre, a hirlap joggal nevezhető oly *hatalomnak*, amely a szerzője képzettségétől, irodalmi műveltségétől, gondolatvilág tisztaságától és a meggyőződés igazságától nyeri nagyságát, vagy ezek hiányában a gyenge kísérletezés homályában eredménytelenül küzködik.

Ezuttal a hirlapirodalomnak azon szűkebb területre vonatkozó részéről lesz szó, melynek lapunk is szolgálatában áll, t. i. a vidéki hirlapirodalomról.

Ez is kétféle, u. m. politikai és társadalmi.

Ezen felosztás azonban nem tesz különbséget a hirlapirodalom egyes osztályai között az alap eszmét és a célt illetően, — pusztán mint egy nagy egésznek oly részei tekintendők, amelyek magukban véve az egész fogalmával lényegében teljesen azonosak, egyedül a körülmények és helyi viszonyok lehetnek különfélék, amelyek között egyik és másik lap itt — vagy amott létre jön. Igaz, hogy a miénkhez hasonló vidéki lapok bizonyos jog kisebbséggel vannak korlátozva, mint az országos politikai lapok, ez azonban a szellemi tevékenység szabadságát korlátozó oly körülmény, amely miként azelőtt a censura, a sajtószabadság ideális fogalmával határozottan elkenekzik. Ezen jog kisebbségtől eltekintve azonban vidéki hirlapirodalmunk az országos *politikai* lapokkal teljesen azonos eszmétől vezetetik, azonos célt igyekszik szolgálni és azonos jogokkal bír. Ugyanazon sajtó törvény rendelkezése alatt áll és ugyanazon jogvédelemben részesül.

Nekünk éppen ugy jogunkban áll magánosok és hatóságok cselekményei, eljárásai feletti véleményt mondani,

mint akár a „Budapesti Hirlap,“ akár a „Magyarország“-nak, szóval mint bármely országos lapnak, pusztán politikai meggyőződésünket kell magunkba folytanunk, mert a magas politikai *kaucziót* mint a sajtószabadság börtönörét lefizetni nem áll hatalmunkban. Ettől eltekintve jogaink azonosak.

Éppen ezért rendkívül téves kijelentés némelyek részéről az, hogy nem kellene személyeskedni, nem kellene a gyenge ész és erő hitvány munkájának keserü gyümölcsét a nyilvánosság előtt népszerűtlenné tenni, mert ezzel az ember csak ellenséget szerez magának és a lapnak egyaránt.

Felfogásom egészen más, elvem, gondolkodásom más irányba terelik a tollat, amely a mindent eltűrő szegény papirlapokon mozog.

A közzolgálatban álló egyesek, vagy hatóságok azon cselekményeivel, amelyek a nyilvánosság színezetével bírnak és az összközönség érdekeivel állanak összefüggésben, nemcsak jogában áll, sőt kötelessége a sajtónak foglalkozni, valamint megilleti azon jog is, melynél fogva az elbizakodottságában felfuvalkodott hitvány *speciēs*, mint veszélyes torzalak értékének azon minimális fokára szállítandó le, ahol

A TISZAVIDÉK EREDELI TÁRCZAJA.

Mark Twain a telepátjáról.

Mark Twain-nek budapesti időzése alkalmából feljegyeztük a következő apróságokat mely bizonyítja, mint vélekedik a híres és általánosan kedvelt amerikai humorista a telepátjáról.

Mark Twain ugyanis mintegy tizenöt év előtt a következő levelet intézte egy londoni spiritnaliszta társasághoz:

Igen tisztelt Uraim!

Igazán rendkívül örvendének, ha magam is tagja lehetnék nagyrabecsült társaságuknak, minthogy a gondolat-átvitel tüneményét, vagy a mint én nevezem, a »szellemi táviró«-t, magam is már évek hosszú során át a legnagyobb figyelemmel kísérem. Körülbelül tíz év óta annyira hozzászoktam az ilyen műsajátságos tüneményekhez, hogy például levélírás alkalmával gyakran — ugyszólván — érzem, hogy olyan gondolatokat vetek papírra, amelyeket nekem más, távollevő egyének nekem szügerálnak, vagy legalább is, hogy az írásra készletnek. Oly impulzus, mely kizárólag csakis az én személyemre szorítkozna, nálam teljesen ki van zárva. Lehetséges azonban az is, hogy sok dologra csak azért gondolok, mert megelőzőleg ön-

kéntelenül és tudtomon kívül másoknak erre impulzust adtam.

Az ilyen eseteket évek óta állandóan megfigyelem és komolyan mondvá, hasznom is van a dologból.

Szivarjaimat legalább is 1200 angol mérföldnyi távolságról hozatom. Néhány nappal ezelőtt egyszer csak eszembe jut, hogy: nini, ma vagy három hete, hogy megrendeltem a szivarokat és még mindig se híruk, se hamvuk. Megfoghatatlan, hol késnek oly sokáig? Rögtön leültem és sürgönyöztem, hogy mi lesz már a megrendelt szivarokkal? Azaz jobban mondvá, csak megszővegeztem a sürgönyt, mert éppen a mikor el akartam küldeni, hirtelen a következő gondolat villant át agyamon: Eh, hadd csak! Szivarszállítód amúgy is éppen most foglalkozik azok elküldésével! Nem sürgönyöztem. A mint az alábbiakból ki fog tűnni, ez esetben a gondolat egy fél másod perc alatt 1200 angol mérföldnyi utat tett meg.

Ma, mikor ezt a levelemet írom, október 4-ike van. Épen most jelenti az inasom, hogy a szivarok megérkeztek. Kér, hogy adjak neki pénzt, hogy kifizethesse a magas szállítási díjat, meg a — vámot.

Lássák uraim, mily helyesen cselekedtem, hogy akkor nem sürgönyöztem. A szivarrendelvényeimre vonatkozó számla, a melyet október 2-án vettem kézhez, csakugyan szeptember 30-ikáról volt kelteve.

Határozottan tudtam, hogy akkor (szeptember 20-án) abban az üzletben az én szivarjaimmal foglalkoztak, mert különben nem éreztem volna magamban azt az erős ösztönt, hogy sürgessem meg az expedíciót. Az által pedig, hogy a villanyos táviró, legalább is 50 centet tehettem félre a szegények részére. Természetes dolog, hogy a szegények közé első sorban is én magam tartozom.

A legutóbbi kilencz év alatt rendkívül sok ehhez hasonló dolog történt velem. Mondhatnám számtalan levél vált fölöslegessé az által, hogy nem engedelmkedtem belső sugallatomnak, mely a levélírára készítetett. Mindig tudtam, hogy akinek írni akarok, éppen most ir nekem, hogy pedig ugyancsak arról a tárgyról, amelyre vonatkozólag vele érintkezni kívántam.

Minek írának ketten egy és ugyanazon tárgyról? Akárhányszor csodálkozunk azon, ha leveleink keresztezik egymást. Ha csak egyikünk nyomná el a kapott impulzust, okvetlenül el maradna a keresztezés.

Önökkel szemben, igen tisztelt uraim, természetesen kivételt teszek. Felteszem, hogy önök szellemi uton sürgönyöztek nekem sietek tehát kívánságuknak eleget tenni és haladéktalanul közlöm önökkel nézeteimet.

Már 1278-ban, májusban »szellemi munka« cím alatt ki akartam adni egy kis szellemi füzetkét, a melynek tartalmát a rá-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozók-nál influenza után** ajánltaik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. —

Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti czezzel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

a szellemi proletárok versenyezve küzdenek a stréberség fegyverével a nagyközönség meg nem érdemlett bizalmáért.

Több oldalról hallottam már olyan híreket, hogy a „Tiszavidék“ közleményei nem számítanak, nem tud ez a lap személyeskedő rossz irányától jobb utra térni, éppen ezért nem áll irodalmi nivón sem. Akik ilyen balga, de még inkább rosszakaratu kritikát eresztenek szélnek, azok bizonyára azon gyengék beteges társaságába tartoznak, akiknek már volt alkalmuk meggyőződni arról, hogy nincs fajóbb érzése a szivnek, mintha a nemtetsző igazság könyörtelen fegyvere eldördül.

Hogy tud valaki hirapot személyeskedés nélkül elképzelni? Az egyik lap a minisztereket támadja eljárásuk helytelensége miatt, a másik a politikai élet alkotó elemeinek egyikét-másikát, a harmadik a vidék egyes hatóságait, testületét, vezető embereit — ha erre ok merül fel, vagy a lap iránya, elvhű felfogása úgy kívánja esetről esetre.

A „Csongrádi Lap“ mult heti számában foglalkozott azon cikkünkkel, amelyet a Sóllya féle cifrázkodás ellenes mozgalomra közöltünk. A többek közt azt mondja a nevezett lap, hogy: „*eltekintve a cikk személyeskedő részétől, sokban igaza van,*“ hát t. laptársunk hogy képzel hirlapi polémiát személyeskedés nélkül? Talán csak nem kártyavár egyik ember sem, hogy egy gyenge léghuzam parányi erejétől összeroskadjon. Avagy talán olyan gyenge katonáknak méltóztatik bennünket képzelni, akik igaz meggyőződésünket a Sóllya ur kiadott elveivel szemben nem merészelnénk kifejezésre juttatni?

A mi elvünk elsősorban bátornak lenni, mert ne feledjük, hogy „aki senkitől sem fél, az épen olyan hatalmas ember, mint akitől mindenki fél.“

következő 2—3 év alatt egy újabb esettel ki is bővíttem. Mindez ideig azonban nem hoztam e munkát nyilvánosságra, mert attól tartok, hogy az emberek majd nevetnek rajta s itt is a humoristát látják bennem és azt hiszik, hogy gunyt üzők a dologból. Ezért, hogy esetleg akaratom ellenére is ne ártsak az ügynek, elállottam a közzétételtől. A régi kéziratot azonban megőriztem. Ma is megvan még s e helyütt még csak a következő, az említett ama füzet két átható gondolatról akarok megemlékezni:

Megfigyeléseim révén gyakran arra a tapasztalatra jutottam, hogy az emberek még az egymástól legtávolabbi eső helyeken is szellemi összeköttetésben állanak egymással. Ehhez azt hiszem csak annyi szükséges, hogy egy és ugyanazon időben mindketten, különösen kedvező kedélyállapotban legyenek. Már most vajjon nem lehetséges-e, hogy egy szép napon előáll valami tudós azzal, hogy talált utat és módot arra, hogy az ilyen szellem érintkezéshez megkívánt kedélyállapotot előidézhesse? Nem volna-e sokkal kellemesebb, ha nem volnánk ráutalva a lassu és sok bajjal járó távbeszélőre és egyszerűen azt mondhatnánk: »Közvetlen összeköttetést kívánok (például) a pekingi rendőrfőparancsnok agyával! Még csak egymás nyelvét sem kellene értenünk. Egyszerűen gondolataink útján közlekednénk és néhány rövid percz alatt annyit beszélhet-

Nekünk nincs okunk félni, megijedni nem szokásunk. Bármit mondjanak is egyesek reánk, ami szép multtal bíró lapunkat mi a tőlünk megszokott és általunk helyesnek ismert eddigi kemény hangján fogjuk az igazságnak szerkeszteni, aki nem osztja nézetünket az egyszerűen más véleményen van. Különbben az olyan „társaságban“ tett kijelentésre báró Eötvös nagyon helyesen mondja, hogy: „társaságban esze csak annak van, ki nem gondolkozik s beszél, mielőtt tudná mit.“

Az ilyen üres csevegés azonban minket a sajtó szabadság adta jogunk gyakorlásában gátolni soha sem fog.

— **A vasuti sztráik.** A vasuti sztrájk melyről lapunk előző számában is megemlékeztünk — véget ért. Véget ért pedig anélkül, hogy a munkaadó a legcsekélyebb részben is méltányolta volna vasutasaink valóban terhes munkáját. Hogy mennyire szerény volt az ő kérésük azt mutatja az, hogy a folyton dráguló megélhetési viszonyok mellett a hivatalnok alapfizetését 1600 koronába kérték megállapítani. Ami pedig, ha figyelembe vesszük azt, hogy 48 órában 12 éjjeli óra van csak pihenésre ezen óriási munkával szemben nem volt méltánytalan a fizetésrendezés kérése ami más munkaadóval szemben bizonyára méltánylásra is talált volna. A vasutasok az elmúlt hétfőn újból elfoglalták állomásaikat s reménytelenül folytatták a munkát. Így a vasuti forgalom az összes vonalokon akadálytalanul folyamatban van.

Takarékpénztári miseriák.

Ezon a címen lapunk pár hónappal ezelőtt már foglalkozott azokkal a visszás állapotokkal, melyek a »Tiszavidéki Takarékpénztár« beléletében burjánóznak s akkor előre megjósoltuk, hogy ezek az állapotok előbb-utóbb végzetessé válnak az intézetre nézve.

nénk, a mennyire, ha szavakat használnánk, órákra volna szükségünk. Telefon, telegráf, már maguk e szavak is lassúságuknál fogva innen-onnan hasznavehetetlenek lesznek a mai világ számára. A holnapnak már valami gyorsabbat kell teremteni.

Igaz tisztelőjük
Mark Twain
(Clemens S. L.)

(A „Mark Twain“ tudvalevőleg csak álnév. A kítő humoristának igazi neve Clemens Samuel L. 64 évvel ezelőtt született az Úniában, Florida állam hasonló nevű városában. Írói álneve még abból az időből származik, a mikor a Mississipin tengerész szolgálatokat teljesített. A tengerészek ugyanis a sölvesztő ölöm kezelésénél „mark trro“ helyett a „mark train“ szavakat használják.)

Utóirat: Ezt a levelemet nem tartom magánérdekűnek és pedig azért nem, mert nem tartalmaz semmi olyast, a mi nem kerülhetne a nyilvánosság elé és a miért minden tekintetben helyt ne állhatnék.

Mark Twain.

Még jóformán el sem felejtette az intézet igazgatósága multkori cikkeink érveit, már is — ily rövid idő alatt keserü valóra vált az a bajlóslat, melyet az igazgatóságnak lapunk hozott tudomására, hogy t. i. az egyenetlenkedés és fejtlenység jégre visz bennünket.

Hogy a dolog velejére térjünk, a „Tiszavidéki Takarékpénztár“ Kovács János ügyvéddel szemben elvesztette azt a pert, amelyet a takarékpénztár nevezett ügyvéd ellen sikkasztás címén indított, sőt ezen felül még a törvény szigora az intézet ellen Kovács ügyvéd javára állapított meg munkadíjat.

Amikor a kir. Curia kimondotta, hogy Kovácsot munkadíj címén megillette bizonyos összeg az intézettel szemben, amely összeget neki jogában állott a kezeihez befolyt pénzből visszatartani, hogy tehát az intézet és Kovács között elszámolási viszony forog fenn! — a kir. ügyészség Kovács ellen a sikkasztás vádját elejtette.

De ezzel még nem lett vége eme végzetes pernek, mert Dr. Buk Herman takarékpénztári ügyész előterjesztésére és egyenes információja alapján a kir. Ügyészség által elejtett vád képviselőt mint pótmagánvádló a takarékpénztár átvette, — de minden eredmény nélkül saját tetemes anyagi károsodására.

A Dr. Buk Herman genialis ötlete tehát azt eredményezte, hogy a takarékpénztár fizet perköltséget Kovácsnak, de fizet Dr. Buk Hermannak is. Így természetesen könnyebb sincs a világon, mint indítványt terjeszteni elő, ha tudom azt, hogy ebből engem kár nem érhet, csak vagyoni gyarapodás.

Távol áll tőlünk a gondolat, mintha mi Dr. Buk Hermant mint jogtudóst juris universális képzettségének kisebbitésével rosz-hiszemű gyanúsítással szándékoznánk illetni, hogy talán ő jobb tudomása ellenére járt volna el akkor, mikor a vád képviselőt átvette, de sajnos — elég baj az nekünk részvényeseknek, hogy a nagytudományu jogtudós eredménytelen perlekedése most két oldalról apasztja perköltség címén a mi keserves összehordott filléreinket, sorvasztja beteges intézetünket.

Igaz, hogy a takarékpénztár megbízást adott Buknak a Kovácsal folytatott per vitelére, de tekintve, hogy intézetünk részvényesei közt egyedül Buk Herman áll európai jogtudós hírében, neki lett volna kötelessége bennünket figyelmeztetni, hogy ne perlekedjünk, mert nem lehet igazunk, csak temérdek perköltség fizetés lesz szomorú eredménye eme pernek, akkor a részvényesek bizonyára megfontolták volna ezt a lépést, és esetleg egyezség útján fejezték volna be Kovácsal az ügyet,

No de még ez nem minden, ez a per még csak csillogó ásója annak a sirnak, amelyet az intézet számára a most felül kerekedő Kovács János ügyvéd szándékozik megásni. Ugyanis nevezett ügyvéd most kártérítés címén 58,000 azaz ötvennyolcezer korona erejéig pert indított a »Tiszavidéki Takarékpénztár« ellen, mint amely őt alaptalan perlekedésével majdnem 4 évi kenyérkeresettől, minden nemű ingóitól és a tisztességes megélhetéstől is megfosztotta.

Sokat szenvedett igaz nevezett Kovács

Kovács János

ügyvédi irodáját Lekrinszki Balázs iskola utca 12. sz. házában megnyitotta.

eme 4 év alatt, de mi azt hisszük, hogy ha nemes szívű kollegáját Dr. Buk Herman ügyvéd urat uri otthonában felkeresi es előadja neki hogy: »Nézze tisztelt Kartárs ur, én megcsináltam a takarékpénztárt a maga számára, én most földön futó szegény vagyok, mert kollega ur mindenemet eladatott, maga már a nép filléreiből perzsa szőnyegen kopatja a cipője talpát; az én gyermekeim ártatlanul szenvednek, nem birtam őket iskoláztatni, ruházzal ellátni, a maga kis lánya majd le roskad a paraszt szagu pénzen szerzett bibor-bársony sulya alatt, maga olyan nagy ur, hogy a paraszt embert nem is tartja embernek, maga a nép közt szerzett fillérek garmadájából palotát épített magának, nekem a maga bölcsessége és jóindulata folytán korumplira sem telik, kicsiny bérházban tengődöm, pedig az én apám nem görnyedezett a borju rihes bőrének sulya alatt s a Curia is kimondta, hogy nem vagyok bűnös, tehát kedves Kartárs ur adják vissza nekem, ami az enyém volt, térítsék meg kárait, mit e per miatt szenvedtem,«

— akkor mi hisszük, hogy Buk Herman lesz olyan gavallér, előkelő, hogy műveit uri hangon le szidja, és — és perel tovább, mert jobb ma egy kövér per, mint holnap egy sovány egyezség.

Buk igazgató ur szépen igazgatja a perek menetét, mint pernyerő ügyvéd pedig elmondhatja, hogy „*még egy ilyen győzelem és veszve vagyok.*“

Nyissák ki a füleiket tisztelt részvényes urak jól, igen jól, figyeljenek, hallgassanak megint Buk Hermanra, akkor aztán rövidesen Kovács János ül és lakik a »Tiszavidéki Takarékyéztár“ fényes palotájában.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Hamza Géza a szegedi kir. törvényszék elnöke több napig városunkban időzött a helybeli kir. járásbiróság ügykezelésének megvizsgálása céljából. A megejtett hivatal vizsgálat után az elnök teljes meglegedésének adott kifejezést a tapasztaltak felett. A szombat reggeli vonattal az elnök elhagyta városunkat s Szegedre haza utazott.

— **Az első bucsu.** Az első bucsu vidékünkön az alpári bucsu szokott lenni, mely évenként április hó 10-én szokott megtartatni. Ez évben a szokásos bucsu halasztást nyert s május hó 1-én tartatik meg a szomszédos Alpár községben. Nagy kár, hogy az alpári szent bucsu ép a mi vásárral esik össze, mivel Csongrádról minden alkalommal 5—600 kath. hívő szokott az alpári szent bucsun részt venni, ami vásáros alkalom folytán most nem lesz lehetséges.

— **Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében, pótolhatatlan veszteség által lesújtva, fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb és legszeretettebb anyát, felejtethetlen nővér és sógornőt, kedves emlékü anyés és nászasszonynak özv. CSAJAGHY LAJOSNÉ szül. SZÓKE JOZEFÁNAK élete 57-ik évében. 1904. évi április hó 26-án este 9 órakor, 6 havi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai e hó 28-án d. u. 3 órakor fognak a rom. kath. egyház szertartásai ezerint a családi sírboltban örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 28-án reggel fél 8 órakor fog a rom. kath. vallás szertartása szerint s családi sírboltban örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 28-án reggel fél 8 órakor fog a Mindenhatónak bemutatatni. Csongrád, 1904. évi április hó 27.

Mindenható Isten, Élet halál Ura!
Tekints le kegyesen kedves halottunkra.
S a sirba — mit a kór durva keze ásott —
Kísérje mennyei békéd és áldásod!
Csajághy Gyula mint gyermeke és neje Madarasi Papp Mária. Szőke Terézia mint nővére és férje Szvoboda György Varga Imre mint nász és neje Kulcsár Zsuzsanna. Szőke István és neje Kalpagos Szabó Judit Szőke Ferencz és neje Makai Veronika Szőke Cáspar és neje Sáfrán Mariska; fivéréi, sógornői.

— **Országos vásárunk.** Tavaszi országos vásárunk ma, szombaton tartatik, melyre a jószág felhajtást mi sem akadályozza. A jószág félék a tavaszi magas árakon is jóval magasabb áron cserélnek gazdát; de különösen drágán fizetik a vavők a javításra szánt sertéseket. Az aprólékos, ugynevezett gyalogvásár csak egy napig, május elsején tartatik meg, mely kedvező idő esetén szintén szép forgalmúnak ígérkezik.

— **Eljegyzés.** Fekete Rókus polgártársunk szeretetre méltó leányát Valérkát, eljegyezte ifj. Kulik József nagybirtokos czibakházától. Tartós boldogságot kívánunk a szép fiatal párnak.

— **Táncmulatság.** A csongrádi ált. iparos-ifjuság 1904. évi május hó 1-én a városi Népkert nyári színtermében Turcsi Pista kedvelt zenekara közreműködésével kert megnyitással egybekötve reggelig tartó nagy táncmulalmat rendez 60 fillér belépő díjjal.

— **Tűz.** Már a tavaszi napokban sem ulhat el hét, hogy legalább egy két tűz-m tről tudósítást ne volnánk kénytelese nek adni. Ha pedig okát ezen gyakori tűzeseteknek kutatjuk, lehetetlen nem látni, hogy a tűz keletkezésének oka legtöbbször a gondatlanság s éppen ezért kétszeres szigorral és körültekintéssel kellene megejteni városunk belterületén a tűzrendészeti vizsgálatokat, hogy a tüzzel gondatlan könnyelműséggel játszóknak sem nyíljen alkalmuk tüzeseteket előidézni. Ez alkalommal az új vágóhid fa toldalék építménye hamvadt el, mely szalmával, faggyúval és szalámi készítésre szánt marhabéllel volt tömve. A tűzoltóságnak ez alkalommal bő viz állt rendelkezésre, a holt Tisza medrében. A kár 300 korona, mit a vágóhid gondnok Kléner Mihály a házieszközök stb. elhamvadásával örökre veszített. Az épületrész biztosítva volt s így a város kárpótlást nyer a biztosító társulattól. A kötelezett tűzoltók nagy számban jelentek meg a tűz színhelyén, mivel azonban Réti Ferencz nem jelent meg azok vezénylésére, a tűz lokalizálásában csak mint „*nézők*“ vettek részt.

— **Nagylelkű adomány.** Gróf Csáky Károly Emánuel váci megyés püspök a pálmónostori róm kath templom kikövezésére 500 koronát adományozott.

— **Nem engedélyezett gyógyszerárak.** Pestvármegye közegészségügyi bizottsága hó 15-én tartott ülésében foglalkozott a Fegyverházán felállítandó negyedik, s a Majsán felállítandó második gyógyszerár ügyében s elhatározta, hogy egyiknek sem tartja szükségesnek felállítását.

— **Mirtusz ünnepe.** Minden család, ünnepek legfontosabbikánál, a menyegzőnél, Németországban emberemlékezet óta nálunk is azonban elég régtől fogva, örökzöldlevelű fehér virágos mirtusszal díszítik a leány-menyasszony homlokát. Ez az ősi szokás a görög klasszikus időkől veszi eredetét, ahol a mirtusz az ifjuság, a szépség és a szerelem Istennőjének, Afroditének volt szentelve és ennek tiszteletére rendezett ünnepeken a legkedveltebb díszesség volt, hogy miért választották erre éppen ezt a virágot. Heziod mondja meg az első mítoszok és az istenek származásáról szóló mknkájában. A tenger habjából teremtett Afrodité (azaz a »habszülötte istennőt«) szelid zefírek a ringó hullámokban Cytérk szigeték felé vitték, ahol az istennő partra szállva, egy mirtusz bokor mellé rejtőzött. Itt találtak rá a kedves Horák az évszakok istennői és a meny kapusnői, akik fétyolba burkolták őt, mirtuszvirágokkal koszorúzták meg és úgy vezették fel az O-

limpuszra. Itten bámullattal és elragadtatással fogadták Afrodité az istenek és Zeusz ekkor ajándékozta neki a földi szerelem feletti korlátlan hatalmat és az örök szépséget nyújtó varázsövet. Innen vette eredetét az a mai napig fennálló szokás, hogy a szűzi menyasszonyt fátóval, mirtusszal és drágagyöngyös övvel díszítik a szerelem fenséges tiszta ünnepein.

Szélfü virágot bármilyen mennyiségben vásárol Balkányi Lajos gyógyszerész Csongrádon.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinék ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Fzzel a háziorvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngöseség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulírt czímen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kézzelvetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárholnan irhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet követezőképpen kell czimezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett jó anyánk, illetve boldog emlékü nővérünk. Özv. Csajághy Lajosné szül. Szőke Józefa temetésén megjelenésükkel és részvétükkel fájdalunkat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják ez úton szívből jövő köszönetünket.

Csongrád, 1904. ápril 30.

A gyászoló család.

Közgazdaság.

A megdülés okairól.

Tudvalevő dolog az, hogy a magyar buzafeleségek egyik leggyakoribb hibája a megdülés, mely különösen nagyobb légáramlattal bíró vidékeknek valóságos csapása. A külföldi, különösen a nyugati buzafeleségek már ezen veszélynek nincsennek kitéve annyira, mivel száruk vastagabb. A megdülés elleni védekezésnek mindig a szalma, illetve a gabonaszár vastagodásának elősegítését kell czéloznia, mert ámbár a vastagabb szárral bíró buzafeleségek sem mentek egészen a megdüléstől, de mégis ezekben koránt sem tehet az akkora kárt s ha csak erős eső vagy vihar verte le az ilyen gabonát, akkor az gyakran, sőt lehet mondani, hogy majdnem mindig fel fog állani. Mindenek előtt a megdülés okaival kell tisztában lenni, mielőtt az ez elleni védekezésre gondolunk, mert ámbár az ok a szár gyenge volta és vékonysága, az aszt elősegítő körülmények különfélek és igen eltérők egymástól.

A megdülés igen gyakran a talaj túlságosan nitrogéntartalmától ered, a mi a szárt alkotó sejteket duzzadtakká, vékony faluakká

BRÁZAY

FÉLE

Sósorszesz.

A BRÁZAY-féle

sósorszesz megbecsülhetetlen
mint erősítő szer gyermekeknél,
gyenge vagy idősebb embereknél

CREME... ...IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrké-
ütést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb.
Nem zsíros, nappal is használható, mert
nem látszik a bőrön, kitünően tartja az
arcport, azért mulatságok előtt kitünően
alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára Ikorona. —
Venus mosdóvíz Ikorona és hozzávaló
szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT

GYÓGYSZERTÁR TORONTÁL-SZÉCSÁNY.
CSONGRÁDON:

Wiesner Lajos gyógyszerész urnál
„SZT.-RÓKUS” gyógy-szertár.

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méhtelep tulajdonosa **Kühne Ferencz Budapest, I. ker. Attila-utcz 99. sz. a.** ajánlja dusan felszerelt raktárát, a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból, pontos és lelkiismeretesen készítvék; továbbá mindennemű eszkö-
közöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívánatnak, a legjobb minőségben és olcsó ár mellett elad. Az 1904. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzékek „Méhészeti Utmutató”-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve ugymint bármilyen utasítások és tanácsok is kívánatra közöltnék.

Tanulók

felvételnek

a Csongrádi Keresztény
Fogyasztási Szövetkezet
központi üzletében.

Sok pénz!!

700 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, risiko nélkül mel-
lékkereset gyanánt.

Bővebbet A. B. 20 alatt Annoncen Bureau
des „MERKUR” Stuttgart, Schwabestr.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kaphat a szab. hatyru gyógyszer. Által Majna Frankfurt.

**Yajat, tojást, sajtot,
szalonnát, zsírt és
füstölt húst vesz:**
Schmidt József
BÉCS, II., Fereinszgasse 13. szám,

Kiváló szerencse TÖRÖKNÉL!!

felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. rövid idő alatt 15 millió korona nyereménynél
többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 600.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 koronás főnyereményt a 74366. sz. sorsj.-re	a 80.000 kor. főnyereményt a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528. " "	a 70.000 " " a 81161. " "
a 100.000 " " a 94740. " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 90.000 " " a 109780. " "	a 60.000 " " az 51613. " "
a 90.000 " " a 83610. " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 92784. " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. —

A most következő magy. kir. szabadalmazott 14 osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I-ső osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —, 75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi majus hó 17-ig

bizalommal hozzánk fordulni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 45/a. I-ső fiók: Váci-körut 4/a.

II-ik fiók: Múzeum-körut II/a. III-ik fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben (utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm) A nem tetsző
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben) törlendő

Pontos cím: (

Dupla villanydelejes

KERESZT
vagy
CSILLAG.
D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felidit jótállás mellett: **köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eszkór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél.** Azon beteg, aki 87503. számú készülékem által legfeljebb **45 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. — Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknel alkalmazandó.

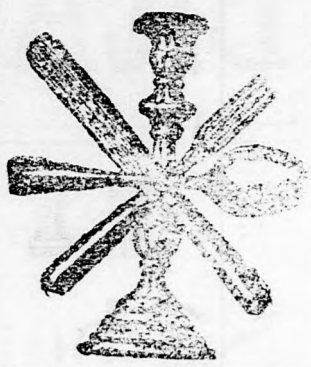
A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. Bezerédy-utcza 3. sz.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világ híru s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüst-áruimat** és pedig:

6 drb. mexikói ezüst asztali kés,
6 " " " evővillát,
6 " " " evőkanalat,
12 " " " kávéskanalat,
6 " " " kiváló dessertkést,
6 " " " dessertvillát,
1 " " " mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
1 " " " tejmerítőt,
2 " " " eleg. szalon asztali gyertyatartót,

46 darab

összesen csak

6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképpen egy amerikai gyorsfőzőt** és egy szavatosság mellett pontosan működő **12¹/₂ kiló hordképessége háztartási mérleget** kap teljesen díjtanul. A mexikói egy teljesen 1. hér fém (belől is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért **25 évi jótállást** vállalok. — Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST, VIII. Bezerédy-utcza 3-ik szám.

5 koronaért

küldök **4¹/₂ kiló** (körülbelül 50 darab) kevéssé megsérült finom enyhe

PIPERE-SZAPPANT

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése vagy utánvétellel megküldi:

Scheffer D. Sándor, BUDAPEST, VIII. ker., Bezerédy-utcza 3-ik szám.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENT

czipőfénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fénymáz a világon és **fénycrem** világos czipőkhöz, a legszébb fényt adják és a bőrt **tarlóssá** teszik. Elviselt foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyxosin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapítottott 1832. Gyári raktár Budapest, V., Lipót-körút 24. Kapható mindenütt.

(Briefadressa Wien III/1.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

Amerikába

leszállított utiköltségen III. osztályon

156 korona

Bécsből Antwerpen keresztül

NEW-YORK PHILADELPHIA

Ellátással.

Hogy ezen kivételes olcsó ár biztosítás-sék, kell hogy az utasok 20 korona előleget küldjenek.

Értesítéseket **Red Star Line** készséggel ad:

Bécs, Wiedner Gürtel 20.

Meggyőződés

HASZNOT HOZ!

Egy próba rendelés által győződjék meg áraink olcsóságáról és jó minőségű áruinkról.

Minden cikkben gazdag választék.

pamut, mosó és selyem szövetek, női- és férfi kész ruhák, kalapok stb. ruhaneműek, szőnyegek, takarók, függönyök, vászonárak stb.

Minden cikkben a legegyszerűbtől a legfinomabb kivitelig elismert szolid és izléses kivitelben.

Cs. és kir. ndv. szállító

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

BÉCS, VI/2, Mariahilferstrasse 111.

Egyedüli szállító az országban, mely daczára a versenynélküli olcsó áraknak, minden rendelést **15 koronától** teljebb teljesen bérmentve szállítja.

Kéremre megte-
kintésre érdemes

mintagyűjteményt

küld pamut, mosó és selyem-szövetekből, melyek finomságáért jótállást vállal. —

Remek képes árjegyzéket bérmentve küld.